

VISITANTS DE L'INDRET COMU

TJASA KANCLER / JULIO LUGÓN
RETÒRIQUES URBANES

Tjasa Kancler i Julio Lugón intervenen mitjançant el dibuix al damunt d'una de les columnes de la sala amb l'objectiu de compondre un polifònic treball de detalls i escenes de l'espai públic, del qual es posa en dubte la jerarquia i l'ordre amb què compareix usualment.

Digueu-me, quines jerarquies heu utilitzat per relacionar entre si els dibuixos? hi ha una intenció narrativa?

J. L.

El nostre treball té una narració intrínseca que un va construint a mesura que va entrant en la peça. És un conglomerat format per petits trossos d'itineraris comuns, del qual en són fàcilment recognoscibles uns certs elements pel fet de compartir l'hàbitat urbà: per mitjà del treball, es va generant així, també, una història única per a cada individualitat.

T. K.

Penso que en el nostre treball hi ha una intenció de narració fragmentada que construeix discursos múltiples, en els quals cada fragment opera de manera independent però, al mateix temps, queda encadenat en històries laberíntiques sobre les contradiccions que avui dia hi ha en el nostre entorn. A través de la mirada sobre el paisatge urbà es posa de manifest l'evidència del consum i de l'abundància, de la profusió i la pobresa, de la manipulació dels béns i els missatges, de l'excés, de la multiplicació dels objectes, dels serveis, dels béns materials...

El nostre punt de partida per construir aquestes narracions múltiples són observacions documentades fotogràficament, de les quals sorgeixen els referents per construir les jerarquies entre les escenes o els elements dibuixats. Els documents inicials serveixen per reforçar o disminuir la importància d'un determinat moment. Ens basem en els contrastos visibles de les vivències personals, exagerant, multiplicant, invertint escales, redimensionant imatges dels llocs comuns...

El dibuix és al cap o a la mà?

T. K.

L'interès pel dibuix es troba en la distància que es genera entre allò documentat fotogràficament i la construcció posterior de la imatge. Podem dir que mitjançant el dibuix s'accentua la part imaginativa i això ens permet entrar en l'àmbit de la manipulació. Tot i que el fet de fer una fotografia ja comporta per si mateix la decisió d'un determinat enquadrament, d'una escena que ha atrapat la mirada, el dibuix representa un estadi posterior en el qual té lloc també la reflexió sobre allò documentat i la idea per a la construcció d'una nova imatge, que és, en el nostre cas, el que passa amb aquest *collage* compartit creuat pel discurs sobre la societat de consum.

En relació amb la pregunta sobre si el dibuix és al cap o a la mà, particularment penso que es troba en les dues bandes. Especialment quan es tracta de dibuixar a partir de la fotografia, s'esdevé un procés intens de síntesi que és més mental que no pas manual, per més que això coexisteix amb la línia, que malgrat que en el meu cas està feta amb llapis gràfic i per tant amb ordinador, continua mantenint una part expressiva, personal i també visible.

Per quina raó us ha interessat utilitzar la columna de la sala com a suport del dibuix?

J. L.

La columna funciona com un element de mobiliari urbà: fa la sensació de pes, ataca l'espai amb una forma tridimensional; és com el suport dels cartells de concerts de música que hi ha pel carrer. El dibuix queda molt bé agafat al ciment amb la cola sintètica, però crec que els responsables de la sala d'art ens matarien si ho fèssim d'aquesta manera... Igualment, a banda d'això, hi ha el fet que la columna que farem servir és bessona: això li dóna un sentit al fet que es tracta de dos móns –de dues cal·ligrafies– que per mitjà del dibuix es van diluint.

EFRÉN ÁLVAREZ
LAURA CUCH
LUCÍA EGAÑA ROJAS
TJASA KANCLER / JULIO LUGÓN

Procés de tutoria a càrrec de David Bestué

Sala d'Art Jove
01/ 03/ 07 > 13/04/07

Taula rodona virtual. Preguntes realitzades per David Bestué

EFRÉN ÁLVAREZ

LA MAQUINISTA: FEBRE DEL DISSABTE NIT (I) i (II)

Al damunt de dues pancartes de 3,5 i 1,2 metres, Efrén Álvarez diagrama totes les persones, treballadores i usuàries, del centre comercial La Maquinista. En aquest interès per abraçar la seva immensitat hi ha la necessitat de recercar el sentit i desenredar l'estranyesa que provoca el funcionament d'un engranatge tan complex.

Aquesta necessitat de comprendre el funcionament del centre comercial La Maquinista porta també implícita la voluntat de fer-hi alguna maldat?

¿Alguna maldat? Ja m'agradaria. Aquest esquema representa l'ordre jeràrquic d'una organització empresarial, la cadena de comandament. A l'organigrama clàssic de l'empresa, que cabria en un sol full, hi he afegit el substrat més baix, els soldats rasos. Personalment, entenc que les empreses són microdictadures d'adhesió voluntària i crec que algú hauria de prohibir-les. Malgrat això, no penso que aquest esquema per si sol pugui fer gaires aportacions en aquest sentit; el sentiment antiempresa de què parlo n'ha estat senzillament la motivació sentimental. M'agradaria veure'l de costat amb altres esquemes d'organitzacions democràtiques, feudals o militars, per poder-ne extreure les diferències i similituds.

La fascinació pels esquemes porta implícita una recerca de l'ordre?

Darrerament, hem de bregar amb tant excés d'informació en tots els àmbits que crec que és benvingut qualsevol sistema que estalviï temps. Els esquemes m'agraden perquè són ràpids i permeten un accés exclusiu a les dades que t'interessen. No sé si *ordre* és la paraula adequada: els esquemes han de ser intel·ligibles i, en aquest sentit, ordenats, però també han de sacrificar força detalls, com si disposéssim d'una biblioteca feta a base dels índexs dels llibres.

Explica'm un esquema impossible

A mi m'agradaria trobar una manera de representar les interaccions simbòliques d'una determinada comunitat. Amb el projecte Classroom ja començo a ficar-me en aquest tema, però el que de debò tinc ganes de fer un dia és el diagrama biogràfic complet d'algú. En realitat, l'esquema que jo voldria fer seria *fenomenogràfic*, perquè tractaria de reproduir totes les experiències simbòliques de la persona retratada. ¿Un esquema impossible?, doncs, per exemple, l'abatiment d'un cervell humà sobre un radi temporal en què cada record es mostra en el moment que va ser enregistrat.

- - - - -

LAURA CUCH
ESPAIS RESERVATS # COL·LECCIÓ B
(Foto – inventari del mobiliari urbà)

Per mitjà de les fotografies de diferents elements de l'espai públic situats a la ciutat de Barcelona, Laura Cuch *reflexiona sobre les relacions que s'estableixen entre aquests i els seus usuaris, així com sobre la tensió que es produeix entre el disseny, la ideologia i la convivència.*

Quines són les premisses que has utilitzat a l'hora d'ordenar aquest inventari fotogràfic: busques una certa neutralitat en l'ordenació o més aviat treballes des de la subjectivitat de la imatge trobada?

Quan pensava en les imatges que volia captar del mobiliari urbà, em venia al cap un fotògraf, Blossfeldt, que feia fotografies de les plantes per classificar-les. Eren imatges fantàstiques, de geometries perfectes. La intersecció entre allò científic i la ficció és el que em va atreure de la idea de l'inventari. El meu projecte no té gens de científic, però està plantejat com una classificació subjectiva, inventada, que m'ha vingut molt bé per destacar i relacionar contrastos, tensions i diferents punts de vista. A l'hora de disparar, he procurat satisfer al màxim les meves inquietuds, gairebé com un acte reflex de la meva relació amb l'entorn. Després ve el treball d'edició... La intenció del projecte té a veure amb el desig de prendre el pols de la ciutat a partir d'un examen clínic del seu mobiliari urbà, amb tot tipus de proves i anàlisis.

Diuen que els fotògrafs es dediquen a això perquè no tenen memòria... M'agradaria que parléssim de l'impuls de fer una foto, de la vergonya a l'hora de fer-la o d'aquelles fotos que no has fet mai perquè no tenies una càmera disponible.

Acostumo a recordar o a reconèixer millor les sensacions o l'essència de les coses que les seves circumstàncies, per això sóc incapaç de recordar els acudits... Però, quan vaig pel carrer i em fixo en coses, moltes vegades ric sola. Són els meus acudits i els faig fotos igualment, encara que no dugui la càmera. Quan la duc i quan alguna cosa m'atreu o em crida l'atenció, ho vaig a buscar. De vegades, ho veig molt clar i és molt ràpid, amb adrenalina. Em dic, aquesta foto era molt bona. Altres vegades dubto i negoció: estic enquadrant i em dic, la compro?

En les teves fotografies hi ha una fascinació pel disseny dels diferents elements de l'espai públic, però també per la seva decadència i el seu trencament: el problema és el temps?

Barcelona em sembla una ciutat especialment rica en contrastos i tensions, entre el disseny de l'espai públic i la vida que hi té lloc. Però no és una relació bilateral entre un disseny emmarcat en la ideologia dominant i la resposta de la població. Més aviat es tracta d'una relació múltiple i a molts nivells diferents. L'espai públic és un terreny de disputa, de constant negociació entre allò públic i allò privat, entre interessos que s'atreuen o es repel·leixen, entre la producció clònica i l'espontaneïtat creativa, entre les males herbes, el ciment, el pressupost públic en jardineria, la proliferació dels coloms i la cartografia de les antenes de telefonia... No tan sols és una qüestió de temps, sinó sobretot de l'espai, de la interacció, imprevisible.

- - - - -

LUCÍA EGAÑA ROJAS
EN LA (RE)CÀMERA DE LA SEGURETAT

En un recorregut delimitat per quatre símbols de poder a Barcelona, Lucía Egaña *ha intentat interaccionar amb totes aquelles càmeres de seguretat que es troba pel camí. Com ella mateixa comenta,* “Una màscara taparà el rostre del personatge que efectuarà aquest recorregut. Aquesta situació provoca un efecte estrany. Per una banda el personatge es converteix en algú sospitós, però alhora queda amagat. Tothom el mira però realment ningú no el veu.”

Per què has escollit l'Eixample i has delimitat quatre punts de treball?

Pensava que Ildefons Cerdà formava part d'una conspiració que buscava en última instància anul·lar les aglomeracions humanes en l'espai públic. L'Eixample representa un model que busca portar a l'interior de les illes tot el que podria succeir al carrer –es tracta tanmateix d'un panòptic invertit, amb el qual els veïns i les veïnes es vigilen per la finestra–. Em va semblar factible aquest espai com a escenari d'una deriva en relació amb el control i, en aquest sentit, el meu trànsit es va circumscriure a 4 punts: el monument (plaça d'Espanya), com a control de la memòria històrica; la presó (Model), com a radicalització del control i la disciplina; la clínica (Hospital Clínic), com a control dels cossos; i el centre comercial, a tall de control per mitjà del consum. Aquests punts són quatre formes de desenvolupar una mateixa narrativa però de maneres diferents. Serien com quatre propostes d'el·lipsi, per a les quals, en lloc d'ometre's els temps necessaris, s'utilitzen tots i es repeteixen.

Parla'm de la idea d'improvisació...

Des de fa poc he començat a provar de fer coses més corporals en l'espai públic, i ho he fet pensant que per dur a terme una *performance* és possible, i gairebé és millor, ser una actriu dolenta. Quan faig una acció hi ha molta disfressa, però en el fons és la meva subjectivitat que intervé i es relaciona amb l'espai i la gent. Planifico accions sovint, però en el moment d'executar-les són els meus límits o les meves extralimitacions les que entren en joc. El meu cos, la meva vergonya i la meva moral. I això m'agrada més que no pas actuar bé.

Estàs interessada en la idea de "reivindicació"? És a dir, de treure a la llum una problemàtica tot fent ús d'un cert to lúdic per desenvolupar altres maneres d'explicar-la?

En aquest cas penso que el meu personatge funciona com a *signe indicial*. Una barreja de “boja amb vestuari de multibotiga” i màscara que no deixa veure qui hi ha darrere l'acció absurda de posar compulsivament al davant de diferents càmeres. És també estranya la seva presència en determinats llocs –monument, presó, clínica, centre comercial–. Tot l'estranyament que pugui provocar el seu pas, està orientat a *indicar* certs elements que s'han naturalitzat en tant que formant part del paisatge social i urbà.

- - - -